

Time: 3 Hours

Marks: 70

N.B. – 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

Q. 1. Explain the causes and consequences of rural indebtedness. Suggest remedial measures to eradicate it. (14)

OR

Describe the importance of rural finance in poverty eradication in rural areas.

Q. 2. Explain the structure and need of cooperative finance in India. (14)

OR

Discuss the merits and demerits of cooperative finance.

Q. 3. Describe the significance of Self-Help-Group in national development. (14)

OR

State the problems of self-help groups and suggest measures to solve them.

Q. 4. Explain the problems related to agriculture credit supply. Suggest the remedial measures to eradicate it. (14)

OR

Explain the concept of insurance and explain the need of crop insurance in agricultural development.

Q. 5. Write a short note (Any Two) (14)

- Various types of rural finance.
- Objectives of Regional Rural Bank.
- Characteristics of Self-Help-Group.
- Importance of Livestock insurance.

मराठी रूपांतर

वेळ: ३ तास

गुण: ७०

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. १. ग्रामीण कर्जबाजारीपणाची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा आणि त्याचे उच्चाटन करण्यासाठी उपाययोजना सुचवा. (१४)

किंवा

ग्रामीण भागातील दारिद्र्य निर्मुलनात ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचे महत्त्व विशद करा.

प्र. २. भारतातील सहकारी वित्तपुरवठ्याची रचना व गरज स्पष्ट करा. (१४)

किंवा

सहकारी वित्ताचे गुण-दोष यावर चर्चा करा.

प्र. ३. राष्ट्रीय विकासात बचत गटाचे महत्त्व विशद करा. (१४)

किंवा

बचत गटांच्या समस्या सांगा आणि त्या सोडविण्यासाठी उपाय सुचवा.

प्र. ४. कृषी पतपुरवठ्याशी संबंधित समस्या स्पष्ट करून त्याचे उच्चाटन करण्यासाठी उपाययोजना सुचवा. (१४)

किंवा

विम्याची संकल्पना स्पष्ट करून कृषी विकासात पीक विम्याची गरज सांगा.

प्र. ५. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१४)

अ. ग्रामीण वित्तपुरवठ्याचे विविध प्रकार.

ब. प्रादेशिक ग्रामीण बँकेची उद्दिष्टे.

क. बचत गटाची वैशिष्ट्ये.

ड. पशुधन विम्याचे महत्त्व.